

=====

Югозападен университет “Неофит Рилски”-Благоевград

=====

С т а н о в и щ е

върху **дисертационен труд** за получаване на образователната и научна степен **“доктор”** в професионално направление 3.6 **“Право”**

Автор на дисертационния труд: Михаела Георгиева Клечерова – докторант в редовна форма на обучение по наказателен процес в ЮЗУ.

Тема на дисертационния труд: “Някои аспекти по разследването на транснационалната организирана престъпна дейност”.

Дал становището : проф. д.ю.н. Костадин Кирилов Бобев

Представената за становище дисертация е в обем от 232 машинописни страници, включващи: увод, три глави, заключение, седем приложения, списък на литературни източници и нормативни актове. По темата на дисертацията са публикувани осем научни статии. Докторантът е участвал в четири научни конференции и шест семинара по темата на дисертацията.

1. Актуалност и значимост на разработения научен проблем.

Транснационалната организирана престъпност е актуален проблем, който се отразява негативно както върху икономическите, така и върху социалните отношения на всяко съвременно общество. Многообразните форми на проявление на този вид престъпност създават допълнителни трудности на държавните и съдебните органи при доказване и ефективно противодействие, особено когато тя се толерира от политици и лица,

заемащо ръководни позиции на различни йерархични нива. Изборът на дисертационната тема, касаещ разкриването и разследването на престъпления, извършени от организирани престъпни групи на територията на две и повече държави, съответства на общите усилия на учени и анализатори, работещи в сферата на материалното и процесуалното наказателно право.

Актуалността на проблема, свързан с организираната престъпност е безпорна. Въпреки сложността на тематиката, която засяга различни сфери на обществените отношения докторантът Михаела Клечерова се е справила много добре, показвайки широки познания и в теорията и в практиката на наказателното процесуално право.

2. Обща характеристика на дисертационния труд.

С разработването на дисертационния труд, кандидатът си поставя определени цели, които са постигнати по безспорен начин чрез решаване на следните основни задачи:

- Направена е правна квалификация на най-съществените форми и видове престъпна дейност, осъществявана от организирани престъпни групи. Паралелно с това, докторантът извежда редица специфични проблеми, свързани с транснационалната организирана престъпна дейност и факторите, които възпрепятстват нейното ефективно разследването поради формални наказателни процедури и усложнени нормативни актове и разпоредби;

- Представен е анализ на най-съществените въпроси, които са наложили специални законодателни инициативи за рационализиране на наказателноправната регламентация в насоки, обхващащи привилегировани и квалифицирани състави от Наказателния кодекс, отнасящи се до трансграничната организирана престъпност;

- Използвани са многообразни методи за анкетиране и изследване, гарантиращи цялостно развитие на познавателния процес, насочен към

установяване на най-подходящите способи за доказване на престъпления, извършени от ОПГ. Докторантът откроява характерните особености и аспекти на този процес при престъпления от международен характер и детерминира специфичните действия, които разследващите органи трябва да съблюдават в досъдебната фаза на разследването;

3. Оценка на научните резултати и приносите на дисертационния труд.

3.1 Новост за науката

- В представения за становище дисертационен труд се предлага нов подход при дефиниране на критериите за извеждане на характеристикните признаци на организирани престъпни групи. Предложението за уеднаквяване на тези признаци с цитираните в Конвенцията на ООН характеристики и Рамковото решение на Европейския съюз за противодействие на организираната престъпност е важна законодателна промяна, която съответства на съвремените тенденции на трансграничната престъпност;

- Михаела Клечерова анализира, оценява и извежда като приоритети редица проблеми, които създават сериозни затруднения на разследващите органи при провеждане на определени процесуални действия за събиране и проверка на доказателствени материали, за организацията на престъпната група и подготовката ѝ за извършване на престъпления с международен характер;

- Докторантът разглежда основните форми и насоки на международното правно сътрудничество при осъществяване действията по разследването и предлага нови подходи за по-ефективно използване на следствената съдебна поръчка и международната експертиза, на действията по трансфер на наказателното производство и други. Особено важно и добре обосновано от докторанта е виждането за доказване на

транснационална организирана престъпна дейност чрез активното сътрудничество с международните организации Европол и Евроюст;

3.2 Обогаляване на съществуващите знания и приложението им в практиката

- С определен практически принос са изведените от докторанта конкретни насоки в прилагането на СРС като оперативни и процесуални инструменти за събиране на информация за готвещи се и извършени трансгранични тежки престъпления. Прецизно и на добро научно ниво са интерпретирани актуални въпроси, обсъдени и дискутирани с прокурори от Специализираната прокуратура. Аргументирано и убедително Михаела Клечерова предлага въвеждането на два нови специфични института за събиране на информационни данни – сътрудник на правосъдието и сътруничащ обвиняем;

- Широк диапазон от предложения за подобряване на наказателната правна уредба, касаеща разследването на престъпления, извършени от национални и транснационални организирани групи са насочени към изменения на определени разпоредби на НПК и Наредби, регламентирани конкретни дейности на разследващите полицаи, следователите и прокурорите от различни нива, работещи по наказателни производства, свързани с трансгранични престъпления;

По отношение **структурата и съдържанието** на представения автореферат, той напълно съответства на дисертационния труд. Изложени са целите, които авторът си е поставил с разработването на своята дисертация и задачите, които се реализират в сферата на наказателните производства по дела за престъпления, извършени от ОПГ;

4. Критични бележки и препоръки

Към предложения за рецензиране труд могат да се направят някои незначителни **бележки** :

- При разглеждане и оценяване ефективността от прилагането на различни способности и инструменти за доказване на престъпления от международен характер е необходима по-голяма представителност на аналитичния материал, отнасящ се действията на ОПГ;

- Предложенията за подобряване на действащата нормативна уредба би било по-добре да бъдат систематизирани по насоки и области на следствената, прокурорската и съдебната практика;

5. Заключение

Актуалността и научните приноси на разработения дисертационен труд са бесспорни. Аналитичният и професионалният подход, както и доброто познаване на разработената проблематика са дали възможност на кандидата да направи задълбочено изследване на съществен за наказателното и процесуално право въпрос. Изложените приноси за теорията и практиката на разследващите и специализираните прокурорски органи, ми дават основание да дам висока оценка на разработения от Михаела Клечерова труд и да определя неговата теоретична и приложна стойност като напълно отговаряща на изискванията за придобиване на **образователната и научна степен “доктор”**.

6. Оценка на дисертационния труд

На основание на изложеното **давам категорична положителна оценка на разработения от Михаела Георгиева Клечерова дисертационен труд** и в съответствие на чл.14 от ЗРАСРБ и чл.43 от ППЗРАСРБ чрез уважаемото жури да бъде предложено на Ръководството на ЮЗУ “Неофит Рилски” да утвърди защитата като успешна.

Отп. в 3 екз.

№ 1, 2 и 3– ЮЗУ

март, 2018 г.

Дал становището :

проф.

/ К.Бобев-д-р на науките/